

Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya

Radiokémiai Tudományos Bizottságának 2015. évi tevékenysége

1. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

A Bizottság:

Elnöke: Homonnay Zoltán
Titkára: Szentmiklósi László

Izotópalkalmazási Munkabizottság:

Elnök: Környei József
Titkár: Baranyai Lajos

Nukleáris Anyagvizsgálati Munkabizottság:

Elnök: Kuzmann Ernő
Titkár: Klencsár Zoltán

Nukleáris Környezetanalitikai Munkabizottság:

Elnök: Zagyvai Péter
Titkár: Osán János

Sugárhatáskémiai Munkabizottság:

Elnök: Takács Erzsébet
Titkár: Kovács András

2. Tudományos/Állandó bizottság létszáma: 24

Akadémikus: 1
MTA doktora és tudomány doktora: 12
Kandidátus: 5
PhD: 6

3. Tudományos/Állandó bizottsághoz tartozó köztestületi tagok száma: 78

Akadémikus: 1
Tudomány és MTA doktora: 19
Kandidátus: 24
PhD: 34

4. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Teljes bizottsági ülés, 2015. október 19., Őszi Radiokémiai Napok, Balatonszárszó (jegyzőkönyv mellékelve)

5. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Izotópalkalmazási Munkabizottság

A munkabizottság 12 tagja részt vett az European Association of Nuclear Medicine (EANM) Kongresszuson (Hamburg, Németország, 2015. október 10-14). A tagok közül 4-en jelentek meg előadással, ill. poszterrel. A Kongresszuson két, számunkra fontos terület emelkedett ki: a terápiás készítmények és a peptid-alapú radiológyszerek témaköre. Különösképpen sok előadás hangzott el, ill. poszter került bemutatásra – az előző évihez hasonlóan – a ¹⁷⁷Lu-mal jelezhető peptidok és monoklonális antitestek

területén végzett orvosi biológiai kutatásokról. Ugyanígy a figyelem középpontjába kerültek a különféle ^{68}Ga -mal jelzett peptidek, mindenképp a prosztataspecifikus membrán antigénnel jelzett származékokkal végzett klinikai kipróbálások. Radiokémiai szempontból rendkívül érdekes az a philadelphiai radiojódózási módszer, mellyel csaknem hordozómentes ^{131}I -meta-jód-benzil-guanidin injekció állatható elő a neuroendokrin tumorok kezelésére, szemben az eddig forgalmazott kis fajlagos aktivitású készítményekkel szemben.

Sugárhatáskémiai Munkabizottság

2015. április 20-án Munkabizottsági ülés keretében Homlok Renáta Lebonthatóság és molekulaszervezet kapcsolata nagyhatékonyságú oxidációs eljárásokban címmel előadást tartott, a PhD fokozatának elővédéseként. A hallgató sikeres védeése 2015. október 28-án volt.

A Munkabizottság tagjai megrendezték a 13th Tihany Symposium on Radiation Chemistry elnevezésű nemzetközi konferenciát 2015. augusztus 29-szeptember 3 között, Balatonalmádiban, a Ramada Hotelben. A résztvevők száma 165 volt, ebből 22 magyar, a többiek mintegy 33 országból érkeztek. A legtöbben Lengyelországból (14), Franciaországból (11), Törökországból (9), és Kínából (9) érkeztek. 6-6 brazil, izraeli és román résztvevő volt. Egy-két kutató képviselte Thaiföldet, Malajziát, Koreát, Szaud Arábiát és a Fülöp-szigeteket is. Az előadások száma 67, a poszterek száma 68 volt. A szimpóziumot az MTA, a NAÜ és az IIA (International Irradiation Association) is támogatta. Három fiatal kutató (1 francia, 1 lengyel 1, mexikói) az IIA fiatal kutatóknak kiírt pályázatát nyerte el, a díjkiosztás is a szimpózium keretein belül zajlott le.

Nukleáris Anyagvizsgáló Munkabizottság

Az ELTE Kémiai Intézet Magkémiai Laboratóriumában - az elmúlt évek hagyományainak megfelelően – a Mössbauer spektroszkópia számos szaktekintélye vendégeskedett, ill. tartott munkamegbeszélést, szemináriumot a munkabizottság tagjainak. Ezek közül kiemelendő Dr. Jiri Pechousek, az Olomuci Egyetem docense (2015. április 20. és május 1. között), Prof. C.U. Chisholm és Prof. M. El-Sharif (Glasgow-i egyetem, 2015. június 28. és július 4) A. Maximova és Dr. M. Oshtrakh (Jekaterinburgi Egyetemről), Dr. Shiro Kubuki (Tokyo Metropolitan Egyetem, 2015. szeptember 18. és október 5. között). 2015. augusztus 28-én ülésünk keretében A. Maximova és Dr. M. Oshtrakh "Mössbauer parameters of ordinary chondrites An example of Chelyabinsk LL5 meteorite" címmel tartottak előadásokat és munkamegbeszéléseket az ELTE-n, amelyen Munkabizottságunk számos tagja vett részt.

Nukleáris Környezetanalitikai Munkabizottság

Szeptemberben a munkabizottság rendben újjáalakult. A 2015 áprilisában tartott 40. Sugárvédelmi Konferencián (hivatalos megnevezéssel Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamon) a munkabizottságból többen részt vettek előadással, pl. a nukleáris medicinában alkalmazott radiokémiai eljárások, a paksi erőmű körüli környezet-ellenőrzésben jelentkező radioanalitikai feladatok és több radon analitikai módszer szerepelt a konferencia programjában.

6. A bizottság 2015. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

2015. október 19. és 21. között került sor az Őszi Radiokémiai Napok (ÖRN) konferenciára Balatonszárszón, ahol hagyományainknak megfelelően a hazai magkémia és radiokémia területein elért legújabb kutatási eredményeket tekintettük át, valamint szakmai fórumot teremtettünk a doktoranduszok és fiatal kutatók részére munkájuk bemutatására.

A konferencián emlékelőadások hangzottak el Solymosi József 70., Kuzmann Ernő 70., és Schiller Róbert 80. születésnapja kapcsán.

7. A bizottság által adott díjak:

Vértés Attila Ifjúsági Nívódíj:

- Sági Gyuri (MTA Energiatudományi Kutatóközpont Sugárgémiiai Laboratórium)

A verseny további három különdíjazottja:

- Maróti Boglárka (MTA Energiatudományi Kutatóközpont, Nukleáris Analitikai és Radiográfiai Laboratórium),
- Dénes Noémi (Debreceni Egyetem, Nukleáris Medicina Intézet),
- Oláh Zita (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézet)

8. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2015-ben:

Szentmiklósi Lászlót a Modern Trends in Activation Analysis 14 (2015. augusztus, Delft, Hollandia) konferencián megválasztották az International Committee of Activation Analysis (ICAA) és a k_0 International Scientific Committee - Nuclear Data Subcommittee tagjának is. Beválasztották továbbá az FRM-II Imaging, Analysis, Nuclear and Particle Physics mérési pályázatokat elbíráló ún. Review Paneljébe. Zagyvai Péter 2015-ben megosztott Hevesy-díjat kapott a sugárvédelem és a radioanalitika egyetemi és tanfolyami oktatásában 40 éven át végzett tevékenységéért.

9. A bizottság 2015. évi kiadványai:

Őszi Radiokémiai Napok Absztrakt kötet (a Magyar Kémikusok Egyesületével közösen)

10. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőitére és aktivizálására):

Őszi Radiokémiai Napok konferencia-sorozat folytatása, nukleáris szakember-képzés koordinálása

2016. február 4.

Homonnay Zoltán
elnök

Szentmiklósi László
titkár